

Recomanacions davant les malalties infeccioses transmissibles

Esquitxada accidental de líquid serós a l'ull

Juliol 2018

Descripció del cas

La Maria és infermera de quiròfan i acaba de tornar a la feina després d'uns dies de baixa per una intervenció de correcció de miopia als ulls. El seu procés de recuperació és correcte però els seus ulls estan encara en fase de cicatrització de la ferida.

En el transcurs d'una intervenció en la que hi participa la Maria, el cirurgià decideix aspirar una mica del líquid serós que troba a l'articulació per fer-ne una determinació de microbiologia. Demana a la Maria que prepari els tubs adequats per introduir el líquid, ell l'aspira amb una xeringa i extreu la petita quantitat d'aire que ha quedat dins per evitar que els microorganismes aerobis morin. A l'empènyer l'èmbol de la xeringa, el líquid surt a pressió i va a parar als ulls de la Maria.

Anàlisi de la situació

La María portava en tot moment els EPI'S habituals en un quiròfan (gorra, mascareta, bata i guants). En general, és bastant improbable que la Maria rebí una esquitxada mentre realitza la seva feina. Per tant podem deduir que, en aquest cas, han existit dues situacions que s'haurien d'haver valorat en el moment de la preparació de la tècnica i del material necessari.

1. Com hem dit, portava els equips de protecció habituals, però li mancaven les ulleres de protecció, ja que en tota actuació infermera que pugui ocasionar una esquitxada (neteja d'un exsudat, d'una ferida oberta, pressa de mostra, aerosols, etc.), cal utilitzar-les.
2. Un element que cal valorar és que les persones que utilitzen ulleres graduades creuen que no els cal utilitzar ulleres de protecció, cosa errònia ja que les primeres no acostumen a tenir tot el camp protegit, un segon element és que el fet de portar ulleres disminueix el reflex i parpelleig, per tant aquests dos elements ajuden a augmentar el risc quan ja no necessita la utilització d'ulleres graduades.

Així, cal preguntar-se: Aquest incident pot provocar una infecció? Com hem d'actuar per minimitzar les conseqüències?

Respostes

La resposta és que sí, pot provocar una infecció.

Per valorar-ho haurem de tenir en compte alguns factors, en aquest cas concret:

- Valorar la quantitat de líquid que ha entrat.
- Valorar la integritat de la zona
- Fer una anàlisi de la patologia del líquid
- Consultar i conèixer el protocol amb les recomanacions que es fan des de la Unitat de Prevenció: Vigilància de la Salut i del Comitè d'infeccions de cada centre.

Les recomanacions del Departament de Salut de la Generalitat són:

- Netejar la zona on s'ha produït l'esquitxada: rentar amb sèrum fisiològic directament l'ull durant 10 minuts.
- En aquest cas, realitzar una visita a un oftalmòleg perquè valori la integritat de l'ull i, en cas d'observar alguna lesió, valorar l'administració d'algun tipus d'antibiòtic, etc.
- Valorar la quantitat de líquid que ha entrat.
- Informar a la Unitat de vigilància de la salut del incident (segons el protocol del centre)
- Realitzar una determinació serològica de la persona amb VIH, VHB o VHC.
- Realitzar una determinació de la infermera (per saber si en el moment de l'incident és portadora d'una malaltia infecciosa transmissible)

Autoria: Anna Espí Boscà, membre de la Comissió d'Avaluació d'Infermeres Infectades per Virus Transmissibles per sang (CAIIV) del COIB